

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва
ўрта махсус таълим вазирлигининг
2012 йил 26 декабрдаги
“507” - сонли буйруғи билан
тасдиқланган.

Терапевтик фанлар йўналиши

олий таълим муассасалари таълим йўналиши ва мутахассисликлари умумқасбий
ва махсус фанлари педагоглари учун малака ошириш йўналишининг укув дастури

(ички касалликлари пропедевтикаси, госпитал ва факультет терапияси, клиник
фармакология, асаб касалликлари, сил касалликлари, тери таносил касалликлари,
юқумли касалликлари, халк табобати, физиотерапия,
нур ташхиси ва нур терапияси, касб касалликлари, гематология
ва психиатрия мутахассисликлари учун)

Тошкент – 2012

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАЎБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА
ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ
ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

Тошкент тиббиёт академияси хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш
ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Малака ошириш уқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йуналишлари
буйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2012
йил 25 декабрдаги 4 -сонли баёни билан маъқулланган.

Тузувчилар: Тошкент тиббиёт академияси тиббий педагогика факультети ички
касалликлари, гематология ва касб касалликлари кафедраси
доценти, т.ф.н.Г.С.Агзамова

Такризчилар: Тошкент тиббиёт педиатрия институти факультет терапия,
харбий дала терапияси, касб касалликлари, клиник фармакология
курси билан кафедраси мудир, т.ф.д., профессор А.С.
Бабаджанов
Тошкент тиббиёт академияси госпитал ва факультет терапияси,
стоматология факультети ички касалликлари кафедраси
профессори, т.ф.д. Н.Н. Насриддинова

Ўқув дастурлари Тошкент тиббиёт академияси Илмий кенгашида тавсия
қилинган (2012 йил 28 ноябрдаги 4-сонли баённома).

Кириш

Дастур олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий тайёргарлиги даражасини ривожлантириш, уларнинг илғор педагогик тажрибаларни ўрганишлари ҳамда замонавий таълим технологияларидан фойдаланиш бўйича малака ва кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қилади.

Дастур мазмунида олий таълимнинг долзарб масалаларини ўрганиш, глобал Интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагогик маҳоратни ошириш, Ўзбекистоннинг энг янги тарихини билиш, фан, таълим, ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлаш, тегишли мутахассисликлар бўйича илм-фанни ривожлантиришнинг устивор йўналишларини, илмий-тадқиқотлар ўтказишнинг самарали методларидан фойдаланишга ўргатиш асосий вазифалар этиб белгиланган.

Шу билан бирга олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчиларнинг мунтазам касбий ўсишида интерактив методлар, педагогларнинг таҳлилий ва ижодий фикрлашини ривожлантиришга йўналтирилган инновацион методикалар, масофадан ўқитишни, мустақил таълим олишни кенгайтиришни назарда тутувчи техника ва технологиялардан фойдаланган ҳолда машғулотлар олиб бориш малака ва кўникмаларни ривожлантириш назарда тутилади.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар тингловчилар педагог кадрларга қўйиладиган давлат талабларини, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билишлари, талаба шахси ва унинг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндашувга эришувлари ва таълим жараёнларида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва интерфаол усулларини амалда қўллай олишлари, ахборот технологияларидан таълим-тарбия жараёнида самарали фойдалана олиш кўникмаларига эга бўлишларини таъминлашга қаратилган.

Умумий тайёргарлик модули:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим–тарбия масалалари;
- Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари;
- Таълим сифати менежменти.

Умумкасбий тайёргарлик модули:

- Олий таълим педагогикаси ва психологияси;
- Электрон педагогика асослари;
- Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат;
- Амалий хорижий тил.

Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Терапия фанларини ўқитишдаги инновацион таълим технологиялари
- Терапия фанларини ўқитишда педагогик маҳорат
- Терапия фанларини ўқитишда ўқув - услубий таъминот

Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Терапевтия фанларининг долзарб муаммолари
- Терапия йўналишида янги диагностик ва даволаш усуллари.

Танлов фанлари модули.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари **Терапевтик фанлар** (ички касалликлари пропедев тикаси, госпитал ва факультет терапияси, клиник фармакология, асаб касалликлари, сил касалликлари, тери таносил касалликлари, юкумли касалликлари, халк табобати, физиотерапия, нур ташхиси ва нур терапияси, касб касалликлари, гематология ва психиатрия) таълим йўналиши ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг мақсади – педагогик фаолиятга назарий ва касбий тайёргарликни таъминлаш ва янгилаш, касбий компетентликни ривожлантириш асосида таълим-тарбия жараёнларини самарали ташкил этиш ва бошқариш бўйича билим, кўникма ва малакаларни такомиллаштиришга қаратилган.

Олий таълим муассасалари **Терапевтик фанлар** (ички касалликлари пропедев тикаси, госпитал ва факультет терапияси, клиник фармакология, асаб касалликлари, сил касалликлари, тери таносил касалликлари, юкумли касалликлари, халк табобати, физиотерапия, нур ташхиси ва нур терапияси, касб касалликлари, гематология ва психиатрия) таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг вазифаси – педагогик кадрлар тайёргарлигига қўйиладиган талаблар, таълим ва тарбия ҳақидаги ҳужжатлар, педагогика ва психологиянинг долзарб муаммолари ва замонавий концепциялари, амалий хорижий тил, хорижий таълим тажрибаси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагог кадрларнинг малакасини ошириш сифатини баҳолаш ишлари мазмунини ўрганишга йўналтиришдан иборат.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларга қўйиладиган талаблар

Тингловчи:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, таълим соҳасида давлат сиёсати ва бошқа қонунчилик ҳамда ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни;
2. “Таълим тўғрисида”ги қонун, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури” ва бошқа қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши, моҳияти ва аҳамиятини;
3. мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини;
4. таълим тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини;
5. таълим тизимида мулоқот ва коммуникатив жараёнларнинг шакл ва қонуниятларини;
6. педагогик жараёнлар қонуниятлари ва шахсни ўқитиш, тарбиялаш, ривожлантиришнинг замонавий назарияси ва технологияларини;

7. таълим соҳасидаги инновацияларни;
8. жамиятни ва таълимни ахборотлаштириш технологияларини;
9. педагогика ва психологиянинг сўнгги ютуқларини;
10. Терапия фанларини ўқитишдаги илғор хорижий тажрибаларни;
11. Терапия фани ўқитувчисининг инновацион фаолиятини;
12. замонавий таълим методларини;
13. электрон педагогика асосларини;
14. педагогик маҳорат асосларини **билиши** керак.

Тингловчи:

1. таълим-тарбия жараёнлари мақсадига эришишда муассасанинг фаолиятини таъминлаш;
2. таълим-тарбия жараёнларини ривожлантиришга қаратилган инновацияларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш;
3. қабул қилинган қарорларнинг натижасини баҳолаш ва башоратлаш;
4. таълим сифатини назорат қила олиш;
5. терапия фанларини дарс бериш учун ўқув-методик хужжатларни ярата олиш;
6. терапия фанларини ўқитиш жараёнида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш;
7. педагогик фаолиятга инновацияларни тадбиқ этишнинг самарали шаклларини;
8. замонавий педагогик технологияларни терапия фанларини ўқитиш жараёнига тадбиқ этишни;
9. виртуал лаборатория ишларини яратиш ва қўллаш;
10. хорижий тилдаги манбалардан терапевтик фанларни ўқитиш фаолиятида фойдалана олиш;
11. электрон ўқув материалларини яратиш технологияларини билиши ҳамда улардан таълим жараёнида фойдаланиш;
12. педагогларда касбий компетентликни такомиллаштириш жараёнида ўз-ўзини ривожлантиришга бўлган онгли эҳтиёжни шакллантириш;
13. шахсий педагогик ва методологик маданиятни ривожлантириш;
14. таълим жараёнини ташкил этиш ва бошқариш **кўникмаларига** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

1. педагогик мониторинг олиб бориш;
2. психологик-педагогик диагностиканинг замонавий методларидан фойдаланиш;
3. Терапевтик фанларидан инновацион ўқув машғулотларини лойиҳалаш, амалга ошириш, баҳолаш, такомиллаштириш;
4. Терапевтик фанларини ўқитишнинг ўқув-услубий таъминотини яратиш;

5. Коммуникатив вазифаларни хал этиш технологиялари, касбий мулоқот усулларидан фойдаланиш, ҳамкорлик ишларини олиб бориш малакаларига эга бўлиши зарур.

Курсни ўқитишда замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Модуллари ўқитишда дарслик, ўқув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотлар семинар-тренинг шаклида олиб борилади ва кичик гуруҳларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

Малака ошириш жараёни 144 соатни ташкил этади. Ўқув юкмаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Ўқув курсини тугаллаган тингловчиларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарори билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака оширганлиги ҳақидаги сертификат берилади.

Терапевтик фанлар (ички касалликлари пропедевтикаси, госпитал ва факультет терапияси, клиник фармакология, асаб касалликлари, сил касалликлари, тери таносил касалликлари, юкумли касалликлари, халк табobati, физиотерапия, нур ташхиси ва нур терапияси, касб касалликлари, гематология ва психиатрия мутахассисликлари) **йўналиши буйича малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг таркиби, мазмуни**

I. Умумий тайёргарлик модули

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожини ва таълим-тарбия масалалари

И.Каримов асарларида жамият тараққиёти тўғрисида янги назарий концептуал ёндашувнинг илмий асослари. Ўзбекистон ижтимоий ҳаётини сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши. Жамият ривожланиш босқичлари. Мустақиллик ва ўтиш даврининг зарурияти. Тараққиётнинг “Ўзбек модели”нинг ишлаб чиқилиши, асосий принциплари. Жамият тараққиётини демократлаштириш ва модернизация қилиш. Эришилган ютуқлар ва унинг истиқболлари.

Демократик жамият қуришда ҳукуқий давлат ва фуқаролик жамияти унинг муҳим шартини эканлиги. Мамлакатда демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши, унинг асосий йўналишлари. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган янги қонунлар ва ўзгаришларнинг аҳамияти.

Глобаллашув ва таълим-тарбия тизимидаги замонавий талаблар. Ахборот коммуникация тизими, замонавий педагогик технологиядан фойдаланиш ва унинг афзалликлари. Таълим-тарбиянинг миллий-маънавий негизлари, умумдемократик принципларга асосланиш, миллий ғоя негизларидан таълим-тарбияда фойдаланиш.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари.

Давлат таълим стандартлари, классификатор, ўқув режалар, фан дастурлари, Олий таълим вазирлигининг низомлари, буйруқлари, йўриқномалар ва бошқа меъёрий ҳужжатларнинг мазмуни ва моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ваколатлари, маҳаллий давлат органларининг ваколатлари, Олий таълим муассасаларининг ваколатлари.

1.3. Таълим сифати менежменти

Умумий сифат менежменти тушунчаси, унсурлари, асосий ғояси ва тамойиллари. Таълим сифати тушунчаси, тавсифлари, бошқариш функциялари ва босқичлари. Таълим сифатини юксалтириш воситалари.

Олий таълим тизимининг сифатига таъсир этувчи омиллар. Ўқув жараёни сифати. Профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати ва илмий салоҳияти. Олий таълим муассасасининг моддий-техник таъминоти сифати. Олий таълим муассасасининг сифат сиёсати. Таълим маркетинги хизматлари сифати. Битирувчиларнинг сифати.

Олий таълим сифатини баҳолашнинг асосий йўналишлари. ОТМларнинг рейтинги. Ўқитувчи илмий фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари. Ўқитувчининг маънавий-ахлоқий фаолиятини баҳолаш мезонлари. Мутахассислик фанлари бўйича ўқитувчининг услубий рейтинг баҳосини аниқлаш тартиби. Таълим жараёнини баҳолаш усуллари ва технологияси. АРМ ва кутубхона хизматини баҳолаш. Талабанинг «лавозим имконияти»ни баҳолаш услубиёти. Битирувчи талабаларнинг лавозим имконияти бўйича сифат тоифалари ва белгилари. Факультет ва кафедралар даражасида сифат менежменти.

II. Умумқасбий тайёргарлик модули

2.1. Олий таълим педагогикаси ва психологияси.

Олий таълим педагогикаси ва психологияси фанининг долзарб муаммолари. Таълим жараёни ягона тизим сифатида. Таълим парадигмалари. Педагогик тадқиқот методлари. Олий таълимни модернизациялаш ва оптималлаштириш. Таълим жараёнининг психологик ўзига хослиги. Ўқув мотивацияси ва таълим самарадорлиги. Шахс психологияси ва шахсга йўналтирилган таълим. Педагогик коммуникацияда психологик компетентлик.

2.2. Электрон педагогика асослари.

Ахборот – коммуникация технологиялари ҳақида тушунча, ахборот – коммуникация технологиялари воситалари. Янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил

этувчилари. Маълумотларни марказлашган ҳолда қайта ишлаш. Маълумотларни узатиш тизимлари ва уларнинг характеристикаси. Замонавий комуникацион технологиялар. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологиялар, интерактив технологиялардан фойдаланиш.

Ўқув мақсадли электрон воситаларни яратиш ва уларнинг сифатини баҳолаш, ўқув-тарбия жараёнининг ахборот-методик таъминотини ва ўқув муассасаси ташкилий бошқарув тизимини автоматлаштириш ва унинг истикболлари, электрон ўқув материаллар базасининг тузилмаси ва таркиби, таълимий ИНТЕРНЕТ ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш.

Педагогик дастурий воситаларнинг умумий таърифи. Электрон ўқув материаллари ва уларнинг турлари. Замонавий дастурлаш тиллари асосида электрон ўқув материалларини яратиш.

Аудиовизуал ахборот: табиати, манбалари, ўзгартирувчилар, ташувчилари. Ўқитишнинг аудиовизуал технологиялари: теле ва видеоконференциялар ва уларни ташкил этиш, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмалари, аудио, видео ва компьютерли материалларнинг банки, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмаларини яратишнинг дидактик принциплари. Ўқитишнинг интерфаол технологиялари.

2.3. Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

Таълим технологиялари ва педагогик маҳоратнинг назарий асослари. Таълим технологияси ва шахсга йўналтирилган таълим турлари. Замонавий таълим (модулли, муаммоли, интерфаол, ҳамкорликда ишлаш, индивидуал, информатсион) технологиялари. Олий таълим муассасаларида аудитория ва аудиториядан ташқари таълимни ташкил этиш. Педагогик мулоқот маданияти ва психологияси. Педагогнинг коммуникатив ва креатив қобилиятлари. Касбий компетентлик. Педагогик назокат ва одоб-ахлоқ. Педагогик техника. Нутқ техникаси ва маданияти. Педагогик низолар. Педагогик жараённи технологик лойиҳалаштириш.

2.4. Амалий хорижий тил

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорининг моҳияти ва тарихий аҳамияти. Чет тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш. Жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан фойдаланиш. Халқаро ҳамкорлик ва мулоқотларни ривожлантириш. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш. Чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа системаси (CEFR) ва унинг асосий даражалари. Сўз бирикмалари атрофида мулоқот. Сўзлашув ва эшитиш қобилияти. Ишда, ўқишда, бўш вақтларда бўладиган суҳбат малакасини шакллантириш. Эркин касбий мулоқот. Чет тилида илмий мунозара. Туризмга оид мулоқот. Йирик, мураккаб матнлар ва уларни тушуна олиш кўникмаси. Фикрни раво ифодалаш. Чет

тилида бўлган интернет матнларининг асосий ғоясини тушуниш. Таржима хусусиятлари. Оғзаки ва ёзма таржима.

III. Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули

3.1. Терапевтик фанларни ўқитишдаги инновацион таълим технологиялари

Терапевтик фанларни ўқитишда талаба билим ва кўникмалари назоратининг замонавий усулларини (OSCE ўтказиш) куллаш. Янги информацион технологияларни куллаш (электрон ва мультимедия дарсликлар, масофавий таълим, кейс технологиялар, мультимедияли, маърузалар, мультимедияли амалий машғулотлар, иш ўйинлари, кичик гуруҳлардаги фаолият). Кўникмаларни ўзлаштириш бўйича амалий ишларни ўтказиш учун таълим воситалари ва ўқув ёндошувлар (моделлар ва муляжлар, фильмлар ва интер фаол видео, компьютер дастурлар, мультимедияли компьютерли моделлаш, виртуал реаллик системалари, мавзу бўйича беморлар тахлили, талабаларни ўзида эксперимент ўтказиш, клиплар, амалий кўникмаларни бажариш).

3.2. Терапевтик фанларни ўқитишда педагогик маҳорат

Республикамизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ва таълим-тарбия соҳасида амалга оширилаётган ислоҳатлар. Педагогик қарашлар тизимига оид жараён ва ҳодисаларни англаш. Кадрлар тайёрлашнинг миллий модели. Олий таълим тизимида педагогик кадрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар. Соғлиқни сақлаш тизимида ўтказилаётган реформалар. Соғлиқни сақлаш тизимидаги бирламчи оралиқ ва ихтисослашган даво бўғинларида фаолият кўрсатаётган тиббиёт ҳодимлари шахсиятини, касбий ва умумтиббий билимини, даволаш маҳоратини ривожлантиришга қаратиш. Терапия фанлари йўналиши бўйича асосий ва энг охирги адабиётлардан, чет эл олимларининг таржима қилинмаган адабиётларидан, халқаро семинар ва конференция материалларидан, ҳамда миллий жаҳон андозалари асосида тузилган меъёрий ҳужжатлардан фойдаланиш.

3.3. Терапевтик фанларни ўқитишда ўқув - услубий таъминот

Ўқув – услубий комплекси структураси билиш фаолияти этапларини ва фан мавзусини ўрганишни ташкиллаштириш шакллари, усуллари, шароитлари, таълим воситалари спецификаси ва кетма-кетлигини ақс эттириш. Ўқув – услубий мажмуа ўз ичига: кафедра ҳужжатларини, замонавий технологиялар асосида ўқитишнинг турли ташкиллаштириш шаклларида услубий материалларини (мавзулар, амалий машғулотлар, мустақил иш, оралиқ ва якуний назоратлар), ўқитувчи кейсни, тарқатма материални, амалий ишлар ва кўникмаларни бажаришни замонавий асбобли таъминотини, терапия фанлари бўйича асосий ва қўшимча адабиётлар рўйхатини олиш. Терапия фанларини ўқитишда интернетдан олинган маълумотларни танлай олиш, ўқитиш ва ўрганишга ёрдам берувчи маълумотлар базаси тутган сайтларни билиш.

IV. Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули

4.1. Терапевтик фанларнинг долзарб муаммолари.

Тиббий олийгохларнинг ўқув жараёнига терапевтик фанларни илмий услубий асосларини жорий қилиш, терапевтик касалликларни этиологиясини, патогенези, патоморфологияси, патофизиологияси, клиника ва диагностика, даволаш ва профилактика бўйича шаклланган билим ва амалий куникмаларини, даволаш маҳоратини ривожлантиришга қаратилган. Ўқиш таълимини ҳамма даражаларини – жорий машғулот, оралиқ ва якуний назоратларда прогрессив педагогик технологияларни киритиш. Хозирги вақтда кенг тарқалган терапевтик касалликларни, социал муаммо ҳисобланган касалликларни барвақт аниқлаш ва даволаш муаммоларини урганиш, ҳозирги замон илм-фан ютуқлари асосида сунгги диагностик ва даволаш усулларини ёритиш. Шу долзарб муаммо бўлган касалликлар ҳақидаги маълумотларни Ўқув жараёнига жорий қилиш, уларни ўқиш-ўқитишни янги интерактив усуллари билан танишиш.

Назарий ихтисослашган конкрет кафедрада тавсия қилинган иш ўйинлари тўплами, OSCE ва бошқа педагогик технологияларни қўлланиш имкониятларини ва усулларини билиб олиш.

Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчиларининг педагогик касбий билим ва кўникмаларини Давлат талаблари асосида чуқурлаштириш, янгилаш ва замон талабларига мослаштириш.

4.2. Янги диагностик ва даволаш усуллари

Тиббий олийгохларда терапевтик фанларни ўқитишда ҳозирги замонавий клиникада қўлланадиган диагностик ва даволаш асбоб - ускуналар билан ва уларни ишлаш принциплари билан таънишиш. Замонавий янги диагностик усуллар магнит-резонанс томография, компьютер томография, позитрон-электрон томография усуллари билан танишиш, уларнинг ишлаш принципини урганиш, бу усуллар самарали бўлган ҳолатлар, касалликларни аниқлаш.

Клиник лабораторияларда фойдаланиладиган янги лаборатор текширув усуллари, асбоб – ускуналарни ишини намоёни қилиш, бемор аъзо ва туқималари, ажратмалари клиник ва биохимик таҳлилининг янги усулларда утказилиши, бунда компьютер программаларидан фойдаланиш. Клинико-биохимик, иммунологик текширув усулларининг диагностикада аҳамиятини

V. Танлов фанлари модули

Терапевтик фанларни соҳалари йўналишлари бўйича тингловчиларнинг эҳтиёжидан келиб чиқиб олий таълим муассасаси ҳузуридаги тармоқ марказлари танлов фанлар модулининг таркибий қисми ва мазмунини белгилайди.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотлар олий таълим тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни моделлаштириш ҳамда олий таълим педагогикаси ва психологияси, электрон педагогика асослари, таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, амалий хорижий тил, педагогика, психология фанлари ва уларни ўқитишнинг долзарб муаммолари ҳамда замонавий концепцияси,

педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, терапевтик фанларининг дидактик таъминоти, ўқитишдаги инновациялар, илғор хорижий педагогик тажрибалар мавзулари доирасида олиб бориш. Амалий машғулотларда тингловчилар билан беморларни курувдан утказиш, ташхис қуйиш, кейинги тавсияни аниқлаш (диагностик ва даволаш стандартлар буйича) ва талабаларга ушбу билимларни тақдим этиш йулларини курсатган ҳолда ташкил қилиш. Амалий машғулотлар замонавий дидактик таъминот ва лаборатория жиҳозларига эга бўлган аудиторияларда ҳамда Интернет тармоғига уланган компьютер синфларида ташкил этиш.

Мустақил ишни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Тингловчи мустақил ишни муайян модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиб бажаради:

- Реферат (модулга ажратилган соатлар ҳажмидан келиб чиқиб белгиланади).
- Тақдимот (танланган мавзу асосида тақдимот тайёрланади).
- Мутахассислик фани бўйича ўқув-дидактик материаллар тайёрлаш.
- Мутахассислик фани бўйича машғулотлар ишланмаларини лойиҳалаш.
- Даражали тестлар банкини яратиш.
- Кейслар банкини яратиш.
- Ижодий топшириқлар ишлаб чиқиш.

Мустақил иш мазмуни танланган мавзуга мос бўлиб уни бажаришда қуйидагиларга эътибор берилади:

Таркиби:

- титул варағи;
- кириш;
- асосий қисм;
- хулоса;
- фойдаланган адабиётлар рўйхати;
- илова (интернет тармоғидан олинган маълумотлар, амалий материаллар нусхалари, дарс ишланмаси ва б.).

Мазмуни:

- тавсия қилинган адабиётларни мутоала қилиш;
- мутахассислик фанларида инновациялардан фойдаланиш;
- мультимедия дарсликларини яратиш мезонлари;
- талаба билан индивидуал ишлашда педагогик маҳорат;
- касбий педагогика муаммолари;
- интернетда мавзуга оид маълумотларни излаш ва мутоала қилиш;
- малака ошириш курси давомида мустақил дарс олиб бориш;
- дарснинг маърузаси, тарқатма материаллари, технологик харитасини тайёрлаш;
- касбий педагогиканинг услубий таъминоти муаммолари;
- педагогик фаолиятда анъанавийлик ва инновациялар;
- ўзбек педагогик услубиёти ва унинг модернизацияси.

Мустақил иш мазмуни ва шакли йўналиш таркибидаги модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда кенгайтирилиши ва ўзгартирилиши мумкин.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари:

1. Терапия фанларини ўқитишда инновацион педагогик фаолият назарий асослари.
2. Замонавий педагогик технологиялар орқали терапия фанларини ўқитишни лойиҳалаш.
3. Ахборот – коммуникация технологиялари воситалари ва уларни таълим жараёнида қўллаш имкониятлари.
4. Терапия фанларини ўқитишда электрон ўқув-методик, интернет материалларидан фойдаланиш аҳамияти
5. Терапия фанларини ўқитишда тиббий адабиётлар ва монографиялар билан, илмий –методик қўлланмалар билан ишлаш
6. терапия фанларини олиб боришда тиббий деонтология асослари
7. Талабаларни амалий билимларини оширишда “клиник аудитнинг” аҳамияти
8. Интеграл семинарларни терапия фанларини ўқитишдаги аҳамияти.
9. Терапия фанларини ўқитишда маълумотлар базаларини, дастурий таъминот ва дастурлаш технологияси.
10. Талабаларни амалий билимларини оширишда муаммоли ўқитишни аҳамияти.
11. Терапия фанларини ўқитишда тарқатма материални ишлаб чиқиш ва расмийлаштирилган ҳолда топшириш.
12. Терапия фанларини урганишда вазият масалалар комплексини ишлаб чиқиш ва унинг аҳамиятини таҳлил қилиш.
13. Мутахассислик фанларини урганишда тест назорати саволларини тузиш қоидалари ва уларни таҳлил қилиш.
14. Терапия фанларини урганишда тажриба моделларини тайёрлаш, иш ўйинларни тузиш.
15. Амалий машғулотларни утказишда кроссворд тузиш, сканвордлар, чайнвордлар, ребуслар ишлаб чиқиш.

Дастурнинг инфор­мацион-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини қўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маърузалари бўйича замонавий компьютер технологиялари ёрдамида мультимедияли тақдимот тайёрлаш;
- амалий машғулотларда педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш;
- тингловчиларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш назарда тутилган.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
2. И.А.Каримов. Ўзбекистон миллий истиқлол, истеъдод, сиёсат, мафкура, 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
3. И.А.Каримов. Биздан обод ва озод ватан қолсин, 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
4. И.А.Каримов. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир, 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
5. И.А.Каримов. Бунёдкорлик йўлида, 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
6. И.А.Каримов. Янгича фикрлаш ва ишлаш–давр талаби, 5-жилд.– Т.: Ўзбекистон, 1997.
7. И.А.Каримов. Хавфсизлик ва барқарор таракқиёт йўлидан. 6-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
8. И.А.Каримов. Биз келажакимизни ўз қўлимиз билан қураимиз, 7-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1999.
9. И.А.Каримов. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
10. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
11. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
12. И.А.Каримов. Миллий истиқлол мафкураси – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
13. И.А.Каримов. Истиқлол ва маънавият. – Т.: Ўзбекистон, 1994.
14. И.А.Каримов. Тарихий хотирасиз келажак йўқ. – Т.: Шарқ, 1998.
15. И.А.Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. Т.: «Маънавият». –Т.: 2008.-176 б.
16. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т.: “Ўзбекистон”. –Т.: 2011.-440 б.
17. «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни, «Халқ сўзи», 1998 й., 15 май 2- бет.
18. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар.- Т.:Ўзбекистон, 2000.
19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.
20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон қарори.
21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори.

22. Азизходжаева Н.Н., Образовательные технологии в деятельности преподавателя высшей школы// Матер. учебно-метод. конф. «Современные технологии обучения : итоги и перспективы» Ташкент, 2003. – С. 49-68.
23. Алявия О.Т, Яковенко В.И., Усманов Р., Скосырева О.В. Современные интерактивные методы обучения и контроля знаний студентов в подготовке врача общей практики. Ташкент, 2004. – 48 с.
24. Алявия О.Т, Яковенко В.И. Деловые игры в учебном процессе кафедры норм.физиологии. Ташкент, 2003. - 36 с.
25. Атаханов Ш.Э. Требование к составлению рабочей учебной программы (бакалавриат). Метод. указания. Ташкент, 2003.- 31 с.
26. Боголюбов В.А. Общая физиотерапия ,М., 2001 С.679
27. Ваисов А.Ш. Тери ва таносил касалликлари. Тошкент.1993
28. Воробьев А.А. Клиническая гематология ,М., 2002
29. Гадаев А.Г., Будкова Е.А. Объективно-структурированный метод оценки клинических знаний студентов. Метод.реком. Ташкент, 2001.- 21 с.
30. Голиш Л.В. Проектирование и планирование педагогических технологий: /Серия «Современные технологии обучения». Издание 2-е, исправленное и дополненное. Учебно-методическое пособие для тренинга. - Ташкент. ТГЭУ, 2010.- 151с.
31. Иноятходжаев Х.У., Иноятходжаев Ж.Ш. Виды электронных учебников, методы и технологии их создания.// Материалы респ. науч.- конф. – Ташкент, 2004.- С.62-63.
32. Даминов Т.О. ,Туйчиева Л.Н ,Таджиева Н.У., Инфекционные болезни в деятельности врача общей практики., Ташкент, 2006
33. Даминов Т.О., Гадаев А.Г. Современные методы обучения и контроля знаний в подготовке ВОП. Методическое пособие. Ташкент, 2002. - 49 с.
34. Данилюк А. Я. Теория интеграции образования. Издательство Ростовского педагогического университета, 2000. – 251 с.
35. Дианкина М.С. Профессионализм преподавателя высшей медицинской школы. М., 2002. – С. 218 – 224.
36. Левицкий Ю.В. Интеграция образования, науки и производства в информационном обществе, Новосибирск, Наука. 2002. – 164 с.
37. Данилюк, А .Я. Теория интеграции образования /А.Я. Данилюк. Ростов н/Д: Из-во пед. ун-та, 2000.- 440 с.
38. Каримов М.Ш. и др. Пропедевтика внутренних болезней методические рекомендации .Ташкент 2011. Часть 1-3.
39. Корнеева Л.И. Современные интерактивные методы обучения в системе повышение квалификации: зарубежный опыт. Университетское управление: практика и анализ. М, 2004; 4 (32). – с. 78-83.
40. Коркина М.В. и др. / Психиатрия, М., 2006
41. Маджидов Н.М. Умумий невропатология 1995
42. Махмудова Ш.К. и др. Профессиональные заболевания, Ташкент, 2011
43. Муминов Т.А., Даулетбакова М.И. Инновационные технологии в образовательном процессе медицинских ВУЗов. Алматы, 2003. – 144 с.
44. Окорочков А.Н. Лечение внутренних болезней , М.,2000.
45. Окорочков А.Н. Диагностика внутренних болезней, М., 2000

46. Полат Е.С. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования., М., 2000. – 28 с.

47. Проектирование и планирование педагогических технологий в медицине Учебно-методическое пособие под редакцией проф. Тешаева О.Р. Ташкент.: ТМА, 2010. – 139 с.

48. Смит Я., Фарберман Б. Объективная оценка качества усвоения знаний учащихся и студентов - Ташкент, 1999. - 150 с.

49. Якушева С.Д. Университетский образовательный округ — интеграция науки, образования и практики. АПКиППРО. 2009. — 200 с.

50. Gadayev A., Karimov M. Sh., Axmedov X.S. Ichki kasalliklar propedevtikasi.- Toshkent, 2012, 708 b.

Интернет маълумотларн:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz

2. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали: www.gov.uz

3. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari izohli lug'ati, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz

4. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz

5. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz

6. <http://www.bank.uz/uz/publislVdoc/>

7. www.press-uz.info

8. <http://www.uforum.uz/>

9. Axborot resurs markazi <http://www.assc.uz/>

10. <http://www.xabar.uz>

11. www.ziyonet.uz

12. www.edu.uz

13. www.pedagog.uz

14. www.tdpu.uz

15. www.risot.safewo

16. k.ru/Occupational_diseases.asp

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш Бош илмий-методик маркази

Директор

У.Ш.Бегимкулов

2012 й.

“ 25 ” сентябрь
М.Ў.

Тошкент диворет академияси хузуридаги педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Директор

С.Баймаков

2012 й.

“ 25 ” сентябрь
М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва ўқув юрглари бош бошқармаси

Бошқарма бошлиғи

Ш.Э.Атаханов

2012 й.

“ 25 ” сентябрь
М.Ў.